

Scherven brengen geluk

Een verhaal van Christian Deterink

De auto reed op hoge snelheid door de verlaten woestijn. Het was een klassieke Volvo 240. Maar dat was niet het meest opmerkelijke. Dat was dat er geen bestuurder in de auto zat. De enige inzittende was Marun en die zat vastgesnoerd op de achterbank. Machteloos moet hij toekijken hoe het ravijn voor hem opdoemde, precies in de richting waar de auto op af reed. Het woestijnlandschap zoefde langs hem voorbij, maar hij kon zijn blik niet afwenden van het ravijn, dat steeds groter werd voor zijn ogen.

“Niet weer!”, kreunde hij hardop, alhoewel hij wist dat niemand hem kon horen, “Niet opnieuw het ravijn in...”

Hij wist al precies wat er ging gebeuren. Nou hadden anderen in zijn situatie misschien ook een voorgevoel kunnen hebben. Tenslotte liet het rotsblok op het gaspedaal, de automaat in de drivestand en het touw dat het stuur recht hield, weinig ruimte over aan enige hoop dat de auto nog voortijdig zou stoppen of zou bijdraaien voor het onherroepelijk over de rand van de kloof zou gaan.

Maar Marun wist meer. Hij kende het onwerkelijke gevoel als de auto de vaste grond onder de wielen zou kwijtraken, was bekend met de misselijkmakende voorwaartse buiteling die zou volgen en wist maar al te goed hoe hard de allesverwoestende klap op de bodem van het ravijn zou aankomen.

Hij wist het, omdat hij het eerder had meegemaakt. Tientallen keren had meegemaakt zelfs. Keer op keer op keer. Zo vaak dat Marun ergens de tel was kwijt geraakt. Hij wist in ieder geval zeker dat het nooit zou wennen: die afschuwelijke dood die hem te wachten stond. Sterven wende nooit: elke keer was het weer even erg; of misschien wel erger, omdat je wist wat je te wachten stond. Het voelde als het vallen in een onmetelijk diep gat, als je wanhopige vingers de grip op de rand verliezen en je niets anders meer kon doen dan jezelf laten gaan.

Hij had het blijkbaar verdiend. Hij moest gestraft worden en sterven alleen was blijkbaar niet genoeg als boetedoening. Hij moest het steeds weer opnieuw... Een dodelijk time-loop.

--

Marun keek naast zich naar het snel voorbijtrekkende landschap, alsof hij nog zocht naar hulp. Maar natuurlijk wist hij dat die niet zou komen: op hem na was het uitgestorven en zo was het steeds geweest. Maar daar was het hem ook niet om te doen: hij probeerde zich alleen zoveel mogelijk te onttrekken aan wat onvermijdelijk komen ging.

Daar was het al: de rand van de kloof. Even later was hij er al overheen. Hij herkende het magische moment dat de auto vrij kwam te hangen in de lucht, de wielen machteloos malend in het niets. Het moment van absolute vrijheid, voor de

zwaartekracht zich zou laten gelden. Een moment later zette de auto de duikvlucht al in.

Als Marun niet vast zat in de veiligheidsriem, zou hij op dit moment naar voren zijn doorgeslingerd. Nu kon hij ongestoord door een groot deel van de lengte van de kloof kijken. De hoog oprijzende donkere rotswanden aan weerszijden, het zilveren kronkelende lint van de rivier op de bodem. Hij meende zelfs al de grijze kiezeloever te kunnen ontwaren, waar hij straks met zijn auto zou neerslaan.

De auto dook nog wat verder met de voorkant omlaag, wat de hele ervaring nog angstaanjagender maakte omdat hij zo'n goed zicht had op de bodem van de kloof. Desondanks bleef Marun naar buiten staren. Hij meende een dier te ontwaren die even verderop in de rivier dronk en richtte daar zijn aandacht op. Was het een woestijnvos? Een verwilderde hond?

Voor hij het met zekerheid kon vaststellen, draaide de auto enigszins in de lengteas naar rechts, zoals dat altijd gebeurde. Het rotsblok rolde van het gaspedaal en eindelijk kwam de tot op dit moment doorgierende motor tot rust.

Marun keek schuin omhoog door het linker zijraam en kon de hemel ontwaren.

Onschuldig blauw als altijd, net als voor iedereen die op dit moment zijn blik op haar rustte. Iedereen zou hierna doorgaan met zijn bezigheid: het maaien van het gras, het lezen van een boek aan het strand, zonder ook maar te beseffen dat hij onder exact diezelfde hemel een vreselijke dood zou sterven. De gedachte trof Marun als zo ongelooflijk onrechtvaardig!

De auto bewoog weer wat terug naar links en hing nu weer haast recht in de lucht. De steen rolde wederom op het gaspedaal en wéér begon de motor te loeien, alsof het de bedoeling was eenmaal op de bodem van het ravijn gewoon de weg te vervolgen. De neus van de auto begon echter steeds meer te zakken, waardoor het steeds duidelijker werd dat er niets anders kon gebeuren dat de auto bijna recht in de grond zou inslaan. Marun hing zwaar in de veiligheidsriem. Het grondoppervlak kwam nu razendsnel dichterbij. Het moment was bijna daar.

“Lieve moeder Maria”, wist Marun nog uit te brengen, voor de neus van de auto zich in de grond boorde met een klap die Marun nog steeds niet zou kunnen beschrijven, hoe vaak hij het ook had meegemaakt. Als slaaf van de onverbiddelijke natuurkundige wetten werd Marun met zo'n kracht naar voren geworpen dat de veiligheidsriem het begaf, altijd op dezelfde plek waar die riem al wat doorgesleten |

was. Maar niet voordat de riem zo diep in zijn ingewanden had gedrukt dat het onherstelbare schade had aangebracht aan vitale organen.

Niet dat het wat uitmaakte, want dit was niet waar Marun aan zou sterven. Als een kogel die werd afgevuurd boorde hij zich met zijn hoofd door de voorruit en sloeg met een misselijkmakende klap tegen de bodem. Hij moest minimaal tien meter uit de auto zijn gelanceerd, maar kon dat onmogelijk nog controleren. Hij lag alleen maar te

kronkelen van de alles beheersende pijn, plat op de kiezeloever en midden tussen de scherven van de voorruit. Zonder er enige controle over te hebben klauwden zijn machteloze handen diep tussen de kiezelstenen.

“Laat dit over zijn”, dacht Marun, voor de rode waas voor zijn ogen verdonkerde. Hij verwelkomde het naderende absolute duister. De plaats waar tenminste de pijn niet bestond.

--

Het licht schrijnde in zijn ogen. Hij werd op en neer geschud in zijn zittende positie en het duurde even voor hij besepte dat hij in een voortdenderende auto zat, stevig vastgesnoerd op de achterbank in een veiligheidsriem.

Een moment later drong het besef tot hem door.

“Nee, niet weer”, kreunde hij. Starend naar de voorbijschietende cactussen en de op grotere afstand voorbijglijdende tafelvormige roodbruine bergen, vroeg hij zich af hoe lang zijn lijdensweg zou voortduren. Hij kon geen enkele reden verzinnen waarom dat niet eeuwig zou zijn...

Hij kreunde opnieuw en voelde opeens de woede in hem opborrelen. Woest wringend met zijn lichaam probeerde hij zich te bevrijden uit de veiligheidsriem. Hij rukte er met zijn handen aan met alle kracht die hij had. Zonder resultaat probeerden zijn vingers, waarvan hij niet zag dat die ergens vies van waren geworden, vat te krijgen op de sluiting. Maar die zat muurvast, alsof die moedwillig gesaboteerd was. En dat was waarschijnlijk ook zo.

“Godverdomme!”, vloekte hij woedend. Wat had hij gedaan dat hij dit verdiende? Wiens toorn had hij opgewekt? En wie of wat was in hemelsnaam zo machtig dat die de tijd zèlf naar zijn wil kon laten buigen? Maar hij wist het niet. Hij wist zelfs niet wie hij was geweest, of waar hij vandaan kwam. Alles voor deze voortrazende auto was een grote waas voor hem...

Krampachtig bleef hij proberen zich uit de riem te wurmen, tot de auto op volle snelheid het ravijn in schoot. Toen besepte hij dat het nutteloos was en dat hij alleen maar kon wachten op de klap. Slap hangend in zijn riem sloot hij zijn ogen en voelde de tranen branden in zijn ogen. Hoe lang kon hij dit nog aan voor hij gek werd? Hij had nog geen antwoord op deze vraag geformuleerd toen de auto al met een afschuwelijk lawaai van ineengedrukt en brekend metaal de grond raakte en hij de auto uitgeslingerd werd. De pijn leek nog erger dan de vorige keer en zijn klauwende vingers groeven wederom diep tussen de kiezels, voor hij eindelijk het bewustzijn verloor...

--

... om weer bij te komen in de verzengende hitte in een auto die op hoge snelheid door de woestijn reed.

“Kut”, gromde Marun en in het besef van wat wederom zou komen werd hij slap van misselijkheid. Hij merkte dat er iets uit zijn rechterhand glipte. Verbaasd boog hij zich

voorover en zag op de bodem van de auto, onbereikbaar voor zijn grijpende handen een kiezelsteen liggen.

“Wat is dit?”, gromde hij terwijl hij zich terug liet zakken in de zitting en peinzend voort zich keek richting het razendsnel dichterbij komende ravijn. De gedachten tolden rond in zijn hoofd. Hoe kon dit? Hij had nooit eerder iets in zijn handen gehad? Was er dan iets veranderd? Was dit dan toch geen perfecte time-loop? Kon hij toch dingen veranderen? Had degene die hem in deze situatie had gebracht dan toch geen volledige controle? Het waren opwindende ideeën, die Marun de adem een moment ontnamen.

Op dat moment verloor de auto het contact met de grond verloor en met de auto leek het alsof ook zijn geest even een sprongetje maakte in het luchtledige; Airborne werd, zoals de bewoners van dit land zouden zeggen. Opeens had hij begrepen wat er gebeurd moest zijn en had zich er een plan gevormd in zijn hoofd. En terwijl de auto zijn fatale val voor de zoveelste keer inzette, was Marun doordrongen van wat hij moest doen als de auto eenmaal beneden in de grond zou inslaan.

Er was geen ruimte meer voor twijfel.

--

De auto reed op hoge snelheid door de verlaten woestijn. De enige inzittende was Marun en die zat machteloos vastgesnoerd op de achterbank.

Het plotselinge felle licht was even pijnlijk als het besef van de situatie dat weer tot hem doordrong. Hij was op weg naar zijn dood! Het duurde even voor Marun dit verwerkt had en toen bedacht hij zich dat er meer was. Voor de eerste keer! Opeens heel ongewonden opende zijn hand en de adem stakte in zijn keel. Er lag een glasscherf in zijn hand. Het was gelukt! Een scherf uit diezelfde voorruit als waardoor hij het ravijn alweer voor zich zag opdoemen. De scherf die hij had kunnen vastpakken in zijn laatste stervende seconden.

Hoe kon het zijn dat een zelfde ding zich twee keer in dezelfde tijd bevond? Alleen maar omdat hij het bij zijn dood had omklemd? Hoe kon het dat er dingen meeveranderden in de time-loop? Marun wist het niet en had ook geen tijd om zich hiermee bezig te houden. Als een waanzinnige begon hij met het stuk glas te zagen in de riem.

“Kom op, kom op”, gromde hij verbeterd. De riem was van stevig materiaal, maar Marun was begonnen te snijden op de plaats waar de riem al slijtverschijnselen vertoonde en waar het altijd was gebroken. Tot zijn opwinding merkte hij dat het leek te werken en hij verhoogde zijn inspanningen.

Een moment keek hij op, om te zien dat het ravijn sneller naderde dan hij had gehoopt. Een laatste woeste haal, waarmee hij een diepe wond in zijn hand maakte en toen wierp hij zich met zijn hele gewicht naar voren.

Heel even leek het dat hij de riem niet genoeg had weten door te snijden, maar toen begaf die het toch. Marun viel onhandig voorover op de chauffeurszitting. In het

besef dat elke seconde telde, zette hij meteen de automaat in neutraal en vervolgens rolde hij uit alle macht het rotsblok van het gaspedaal af. Eindelijk kantelde het rotsblok en viel het op het rempedaal. De auto schokte en begon te glijden. Marun voelde dat het ravijn heel dichtbij was en gooide met alle macht het stuur om. Het lukte, omdat het stuur maar losjes vastgebonden was, alsof degene die hem in deze situatie gebracht had (wie of wat het ook was) ervan overtuigd was geweest dat Marun nooit zover zou komen. Twee seconden die langer duurden dan ooit -alsof Marun ook zelf de tijd kon manipuleren als hij wilde- gingen voorbij. Toen stond de auto eindelijk stil.

Moeizaam trok Marun zich omhoog aan het stuur. Het enige wat hij zag was de enorme weidsheid van het ravijn. Het was bijna alsof de auto midden in het ravijn stilstond. Hij werkte zich verder overeind en zag nu hoe weinig het had gescheeld. De auto stond schuin achterwaarts op de uiterste rand van de kloof. Hij kon alleen maar wezenloos de diepte in staren, terwijl hij met zijn ene hand probeerde het bloeden van de andere hand te stelpen. Daar beneden liep de rivier, zo iel en onbeduidend vanaf hier, liggend in haar bed van kiezelstenen.

Opeens leek het wel alsof er geen zuurstof in de auto over was en Marun rukte aan het portier. Eindelijk sloeg het open en hij tuimelde naar buiten. Onhandig viel hij hard neer op de harde woestijnbodem, maar de vaste grond onder hem had nog nooit zo goed gevoeld. Hij probeerde zijn ademhaling te controleren. Hierna kroop hij langzaam overeind en keek om zich heen. De absolute leegte om hem heen overweldigde hem even. Het zou nog een hele onderneming worden bewoond gebied te bereiken, besepte hij zich. Maar hij leefde! De blijdschap nam bezit van zijn lijf als een sterke drug. Hij zou levend uit de woestijn terugkeren, daarvan was hij heilig overtuigd. Al was het maar om wraak te nemen op degene die hem dit aangedaan had...

--

Het liep al tegen de avond toen Marun besloot dat het tijd was om op weg te gaan. Hij had in de auto een verbanddoos aangetroffen en had zijn gekwetste hand verbonden. Ook had hij een deken gevonden en wat eten, wat hem zeer goed van pas zou komen op de zware tocht die in het verschiet lag.

Marun had de eerste stappen richting de al grotendeels achter de horizon verdwenen rode zon gezet, toen hij zich iets bedacht. Hij liep terug naar de auto en opende het achterportier. Toen bukte hij zich en bewoog zijn handen over de vloer van de auto. Het duurde niet lang voor hij had gevonden wat hij zocht. Hij omklemde het stevig in zijn vuist en zou het de gehele reis naar de bewoonde wereld niet meer loslaten. Zelfs toen hij uiteindelijk, meer dood dan levend, werd gevonden en hij naar een hulppost werd gebracht, kon men het niet uit zijn verkrampte vingers ontfutselen. Verbaasd vroegen de dokters zich af wat er nu zo bijzonder was aan die glasscherf.